

Datum: December 2013
Auteur: Annelien Maebe, Johan David, Christine Vonckx, Tine Gheysen
Onderwerp: Huisonderwijs

Inleiding

In het decreet betreffende het onderwijs XXIII werden een aantal nieuwe maatregelen ingevoerd met betrekking tot huisonderwijs. De ingangsdatum van de nieuwe maatregelen is **1 september 2013**. De nieuwe maatregelen geven aan de centra voor leerlingenbegeleiding een tweeledige opdracht:

1. Het al dan niet formuleren van een gemotiveerd bezwaar voor het starten van huisonderwijs na de derde dag van het schooljaar.
2. Het verlenen van een vrijstelling voor de verplichte deelname aan de examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

We bespreken hierna de definitie van huisonderwijs, de minimumeisen, de verklaring van huisonderwijs, de verplichte deelname aan de examencommissie en de controle van de onderwijsinspectie.

De bepalingen uit dit dossier werden besproken met en goedgekeurd door het Departement Onderwijs. We baseren ons daarnaast op volgende wetgeving en bronnen.

1. Wetgeving en bronnen

- wet betreffende de leerplicht van 29/06/1983;
- decreet basisonderwijs van 25/02/1997;
- besluit van de Vlaamse regering van 17 december 2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs (codex S.O.);
- ministeriële omzendbrief SO 68 van 1 maart 2000 over "De leerplicht", punt 42;
- document 'Huisonderwijs – Communicatie aan de CLB's' van het Departement Onderwijs;
- toelichting door Departement Onderwijs en Vorming op directiedag CLB dd 23 oktober 2013;
- VVKSO-mededeling Huisonderwijs (M-VVKSO-2013-033)

2. Definitie huisonderwijs

Huisonderwijs is onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum.

Belangrijk is dat dit een negatieve definitie is. Alleen als de leerling niet ingeschreven is in de hierboven opgesomde scholen/centra, wordt het onderwijs zodoende aanzien als 'huisonderwijs'.

Volgend onderwijs is **inbegrepen** in de definitie van 'huisonderwijs':

- huisonderwijs georganiseerd in individueel verband en in groepsverband (vb. een feitelijke vereniging van ouders die huisonderwijs organiseert of bekostigt voor een groep kinderen);
- onderwijs georganiseerd in privéscholen (= scholen die niet erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap) zoals bv. de Joodse scholen.

Volgend onderwijs is **niet inbegrepen** in de definitie van ‘huisonderwijs’:

- tijdelijk onderwijs aan huis (TOAH): dit onderwijs wordt verstrekt aan kinderen die wegens ziekte, langdurig of korte opeenvolgende periodes niet op school aanwezig kunnen zijn. Opletten voor begripsverwarring dus.
- permanent onderwijs aan huis (POAH): kinderen die in gevolge hun handicap niet in staat zijn om onderwijs te volgen in de setting van het buitengewoon onderwijs, maar wel onderwijs mogen volgen, hebben onder bepaalde voorwaarden recht op vier lestijden permanent onderwijs aan huis.
- vrije leerlingen: een vrije leerling is een leerling die niet het statuut heeft van regelmatige leerling. De inschrijving van een vrije leerling is niet onderworpen aan door de Vlaamse overheid bepaalde normen en omvat dan ook uitsluitend een onderlinge overeenkomst tussen de betrokken inrichtende macht of de schooldirectie en de ouders of de meerderjarige leerling zelf. In tegenstelling tot regelmatige leerlingen, hebben vrije leerlingen geen recht op een officieel studiebewijs en worden ze nooit in aanmerking genomen bij toepassing van de schoolbevolkingsnormen. Een vrije leerling beantwoordt wel aan de bepalingen inzake de leerplicht op voorwaarde dat, zoals een regelmatige leerling, het geheel van de vorming wordt gevolgd. Deze definitie impliceert dat vrije leerlingen niet vallen onder de definitie van huisonderwijs.

Opmerking

Onder huisonderwijs valt ook het onderwijs verstrekt door onderstaande instellingen, maar zij vallen niet onder de maatregelen die in deze mededeling worden beschreven¹:

- onderwijs verstrekt in Europese scholen;
- onderwijs verstrekt in internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- onderwijs verstrekt in internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- onderwijs verstrekt in scholen gelegen in het buitenland;
- schoolvervangende onderwijsprogramma's verstrekt in de gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding, de onthaal- en oriëntatiecentra en de observatiecentra, ressorterend onder de (huidige) bijzondere jeugdbijstand;
- schoolvervangende onderwijsprogramma's verstrekt in de gesloten federale detentiecentra ('jeugdgevangenissen') in Tongeren en Everberg.

3. Minimumeisen

In België is er een leerplicht, geen schoolplicht. De leerplicht is echter wel aan welbepaalde minimumeisen verbonden. Ouders die opteren voor huisonderwijs, moeten zich er dan ook toe verbinden onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat beantwoordt aan de volgende minimumeisen:

1. het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;
2. het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.

Het is aan de onderwijsinspectie om deze minimumeisen te controleren, het CLB heeft hierin geen opdracht.

¹ Deze instellingen vallen namelijk niet onder de Vlaamse onderwijsregelgeving, maar zijn gebonden aan justitiële, Europese of Internationale regelgeving.

4. Verklaring van huisonderwijs

Vóór de invoering van de nieuwe regels konden ouders op om het even welk moment kiezen voor huisonderwijs. Dit huisonderwijs werd dan ook voor verschillende doeleinden gebruikt. Het werd niet alleen gebruikt wanneer ouders weloverwogen beslisten om hun kind thuis onderwijs te verschaffen, maar ook om een kind tijdelijk uit de school weg te halen om het even wat ademruimte te geven (bijvoorbeeld wanneer een kind gepest wordt, schoolmoe is, een time-out nodig heeft,)

Daarnaast werd het huisonderwijs echter ook misbruikt. Sommige ouders maakten de keuze van huisonderwijs louter om bijvoorbeeld spijbelgedrag te camoufleren. Ook werd de keuze voor huisonderwijs vaak ondoordacht en impulsief gemaakt.

Vooraf om de misbruiken tegen te gaan en om de ouders te stimuleren om bewust en weloverwogen te kiezen voor huisonderwijs, werden de nieuwe regels in het leven geroepen.

We beschrijven hierna eerst de algemene regel en gaan vervolgens in op de uitzonderingen en de taak van het CLB in deze uitzondering.

4.1. Algemene regel

Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten **uiterlijk op de derde schooldag** van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een **verklaring van huisonderwijs** met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)².

De 'informatie over het huisonderwijs' bevat minstens de volgende elementen (die deel uitmaken van de verklaring):

- de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De verklaring van huisonderwijs moet elk schooljaar opnieuw, uiterlijk op de derde schooldag, worden ingediend.

Het [format van verklaring](#) voor de ouders is terug te vinden op de website van het Departement Onderwijs – Thema 'Huisonderwijs'.

4.2. Uitzonderingen

In afwijking op bovenvermelde termijn kunnen de ouders van volgende leerplichtigen **steeds** een **verklaring van huisonderwijs** met bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij AgODi:

- leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;

² Ook vroeger werd dit aan de ouders gevraagd, maar enkel op vrijwillige basis. De regelgever maakte hiervan een informatie**plicht** teneinde minimale informatie te verkrijgen over het huisonderwijs (welke ook kan gebruikt worden door de onderwijsinspectie) en de professionaliteit van het regulier onderwijs te erkennen.

- leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding³ en indien dat centrum voor leerlingenbegeleiding na de nodige informatie door de ouders, **geen gemotiveerd bezwaar** indient tegen het starten met huisonderwijs, binnen de tien werkdagen nadat het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding op de hoogte werd gesteld van de verklaring.

Ouders die voor huisonderwijs kiezen in de loop van het schooljaar (en die niet onder de twee andere uitzonderingen vallen) zijn **verplicht** dit te **melden** bij het centrum voor leerlingenbegeleiding dat de betrokken leerplichtige begeleidt.

De ouders worden van deze verplichting op de hoogte gesteld door de school (wanneer zij de school informeren over hun beslissing tot huisonderwijs) en, alleszins, door AgODi (wanneer ouders een verklaring van huisonderwijs versturen naar AgODi, zal AgODi de ouders namelijk een brief toesturen die hen wijst op de verplichting om hun keuze voor huisonderwijs te melden aan het CLB).

4.3. Opdracht CLB

Het centrum voor leerlingenbegeleiding **kan** een **bezwaar** indienen tegen het starten van het huisonderwijs, onder de volgende 2 voorwaarden:

1. Het bezwaar moet **gemotiveerd** zijn;
2. Het bezwaar moet ingediend zijn **binnen de tien werkdagen** nadat het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding schriftelijk op de hoogte werd gesteld door de ouders van de verklaring.

a) Procedure

We stellen volgende procedure voorop wanneer het CLB een melding krijgt inzake huisonderwijs:

- Na het ontvangen van de melding worden de ouders en de leerling uitgenodigd voor een **gesprek**⁴.
Zowel de bekwame als de onbekwame leerling worden uitgenodigd.
Indien er aanwijzingen zijn van een belangenconflict tussen de ouders en de leerling, wordt de leerling ook afzonderlijk gehoord (zowel bekwaam als onbekwaam).
Het gesprek dient ook een toelichting over de procedure en rol van het CLB te bevatten; namelijk een begeleidende én beoordelende rol.
- Het accent in dit gesprek ligt op het stimuleren van de ouders om de keuze voor huisonderwijs bewust en weloverwogen te maken en dit op een constructieve manier vorm te geven. De CLB-medewerker stapt hier in een *begeleidende rol*. Hiertoe kan het zinvol zijn om:
 - ouders te helpen bij het formuleren van hun motivatie en plannen;
 - doelstellingen en regelgeving van het huisonderwijs met de ouders door te nemen en waar nodig toe te lichten;
 - de mogelijke loopbaangevolgen van hun beslissing tot huisonderwijs te overlopen;
 -
- Het gesprek heeft echter ook als functie een *beoordeling* door het CLB mogelijk te maken. Het CLB gaat daarbij na of er aanwijzingen zijn voor onvoldoende doordachtheid van de keuze en/of aanwijzingen voor misbruik van de regelgeving voor vakantiedoeleinden en/of het camoufleren van spijbelgedrag.
Concrete criteria voor een dergelijke inschatting zijn er niet. Het CLB probeert in algemene termen na te gaan of het leerrecht van de leerling hierbij niet in gevaar komt.

³ Deze uitzondering is dus van toepassing op leerplichtigen die ingeschreven zijn in een school (waarmee het CLB een beleidscontract heeft afgesloten).

⁴ De ouders worden daarbij gevraagd om de door hen ingevulde verklaring van huisonderwijs mee te nemen naar het CLB.

- Aangezien het per definitie gaat om leerlingen die tot het werkingsgebied behoren, kan ook informatie uit het CLB-dossier en informatie van de school nuttig zijn.
- De minimumeisen van het (huis)onderwijs kunnen in het gesprek op zinvolle wijze ter sprake komen maar het nagaan of de plannen van de ouders aan deze doelstellingen kunnen voldoen is een uitdrukkelijke opdracht voor de inspectie (niet voor het CLB).
- De beslissing is altijd resultante van een teamoverleg (en, indien nodig, na een overleg met de school).
- Het CLB **beslist** en meldt dit aan de ouders en het Agentschap voor Onderwijsdiensten via het [modelformulier](#) (zie contactgegevens onder punt 4.3 – c).

b) Motivatie bezwaar?

We beoordelen de aanvraag tot huisonderwijs op volgende elementen:

- **Leerplicht, geen schoolplicht**
In België is er geen schoolplicht, enkel leerplicht. In de wet betreffende de leerplicht en in het decreet basisonderwijs wordt gesteld dat aan de leerplicht kan worden voldaan door het volgen van huisonderwijs.
De CLB's hanteren dan ook fundamenteel een *positieve houding* t.a.v. een aanvraag tot huisonderwijs tijdens het schooljaar.
- **Misbruik of ondoordachte keuze**
Zoals hierboven beschreven werden de nieuwe regels in het leven om ouders te stimuleren om de keuze voor huisonderwijs weloverwogen te maken en om misbruik tegen te gaan. Als CLB trachten we het antwoord op volgende vragen te verkrijgen:
Zijn er aanwijzingen voor een minder doordachte keuze voor huisonderwijs?
Zijn er aanwijzingen voor misbruik?
Naast ondoordachte keuzes en misbruik, is de keuze voor huisonderwijs soms een noodgedwongen keuze omdat leerlingen met beperkingen geweigerd worden in sommige scholen (al dan niet na correct toepassen van de bepalingen van het inschrijvingsrecht). In deze situaties moet ook bekeken worden of scholen niet op hun verantwoordelijkheid moeten gewezen worden door de officieel voorziene procedure te volgen.
- **Leerrecht**
In algemene termen lijkt het voor de hand te liggen dat de centra voor leerlingenbegeleiding willen opkomen voor het recht op leren van elke leerplichtige.
Als CLB trachten we het antwoord op volgende vragen te verkrijgen:
Zijn er aanwijzingen dat het leerrecht voor dit kind / deze jongere in gevaar komt?
- **Geen kwaliteitscontrole**
Het is niet de taak van het CLB om te beoordelen of de kwaliteit van het huisonderwijs zal voldoen. De inspectie zal deze controle uitvoeren.

c) Hoe bezwaar aantekenen?

Het centrum voor leerlingenbegeleiding dat een bezwaar indient bezorgt dit via het [modelformulier](#) aan de betrokken ouders en een kopie van het bezwaar aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten:

*Agentschap voor Onderwijsdiensten
Afdeling Basisonderwijs en CLB
Bea De Cuyper-Tel 02 553 04 04-Fax 02 553 93 85 bea.decuyper@ond.vlaanderen.be
Afdeling Scholen Secundair Onderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs
Tamara Christens-Tel 02 553 88 84-Fax 02 553 87 25 tamara.christens@ond.vlaanderen.be
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel*

Op dit formulier mag bovenvermelde motivatie niet opgenomen worden. Deze informatie is namelijk privacygevoelig en is bijgevolg niet toegankelijk voor AgODi. Deze informatie dient zodoende enkel in het dossier van de leerling opgenomen te zijn.

d) Gevolgen bezwaar?

Voor de leerling zijn volgende gevolgen verbonden aan het al dan niet krijgen van een bezwaar:

- Indien het CLB een bezwaar indient kan de betrokken leerplichtige leerling het lopende schooljaar **geen** huisonderwijs volgen.
Opmerking: geven de ouders het volgende schooljaar uiterlijk op de derde schooldag de keuze van huisonderwijs door aan AgODi, is huisonderwijs wel opnieuw mogelijk.
- Indien het CLB geen bezwaar indient, kan de betrokken leerplichtige leerling het lopende schooljaar huisonderwijs volgen.

Er is **geen beroepsprocedure** uitgewerkt voor de ouders (Raad van State is wel mogelijk) om in beroep te gaan tegen de beslissing van het centrum voor leerlingenbegeleiding.

e) Hoe registreren in LARS?

In LARS wordt een tussenkomst inzake huisonderwijs als volgt geregistreerd:

- Onderwerp: *'Thuisonderwijs, tijdelijk onderwijs aan huis, ziekenhuisscholen, gemeenschapsinstellingen'* (2.2.6)
- Beslissing:
 - o Akkoord huisonderwijs: functie *'Advisering'* met vermelding van akkoord
 - o Bezwaar huisonderwijs: functie *'Formalisering attest/advies'* met vermelding van bezwaar en motivering

5. Verplichte deelname aan de examens van de examencommissie

5.1. Regel

Ouders die voor huisonderwijs kiezen zijn verplicht om op vaste tijdstippen hun leerplichtige kinderen aan de examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap te laten deelnemen:

- Uiterlijk in het schooljaar waarin de leerling kind elf jaar is geworden voor 1 januari moet de leerling ingeschreven zijn bij de Examencommissie basisonderwijs om het getuigschrift basisonderwijs te behalen. Uiterlijk in het schooljaar waarin de leerling dertien jaar wordt voor 1 januari, en na maximaal twee pogingen, moet het getuigschrift basisonderwijs behaald zijn.
Leerlingen die ten minste negen jaar zijn, kunnen het getuigschrift behalen via een Examencommissie.
Voor meer informatie kan men terecht op de website van de [Examencommissie basisonderwijs](#).
- Uiterlijk binnen het schooljaar waarin de leerling de leeftijd van vijftien jaar bereikt, en na maximaal twee pogingen, moet de leerling minstens een getuigschrift van de eerste graad secundair onderwijs behaald hebben via de Examencommissie.

Het diploma secundair onderwijs wordt behaald als de leerling slaagt voor de examens van de derde graad.

Voor meer informatie kan men terecht op de website van de [Examencommissie secundair onderwijs](#).

Indien de leerplichtige laattijdig wordt ingeschreven of niet slaagt na maximaal twee pogingen, moet de leerplichtige in een door de gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum worden ingeschreven.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde namelijk naar aanleiding van een gelijkaardige maatregel in de Franse Gemeenschap, dat om de kwaliteit van het huisonderwijs te bewaken, het toegelaten is om na te gaan of het verstrekte huisonderwijs redelijkerwijs van dien aard kan worden beschouwd dat het hetzelfde kennisniveau bereikt als datgene dat zou voortvloeien uit de toepassing van de basisvaardigheden en eindtermen.

Naast de controle door de inspectie (zie verder) is dit dus een extra maatregel om te waarborgen dat het huisonderwijs van een voldoende kwaliteit is.

5.2. Uitzonderingen

In twee uitzonderlijke gevallen kan een leerplichtige leerling vrijgesteld worden van de verplichte deelname aan deze examens:

1. Leerplichtige leerlingen aan wie een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft.
2. Leerplichtige leerlingen die in het bezit zijn van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing⁵ met minstens het niveau van het basisonderwijs of het niveau van de eerste graad secundair onderwijs, afhankelijk van welk getuigschrift of diploma de leerplichtige leerling moet behalen.

5.3. Opdracht CLB

Het CLB kan aan bepaalde leerlingen een vrijstelling van het examen verlenen. Hierbij dient het CLB opnieuw zowel een begeleidende als een beoordelende rol op te nemen.

a) Welke leerlingen?

Leerplichtige leerlingen die psychisch of fysisch niet in staat zijn om het examen af te leggen. Dit kan bijvoorbeeld gaan over leerlingen met een mentale handicap, schoolse vertraging of een ernstige leerstoornis. Dit is geen exhaustieve opsomming.

b) Welk CLB?

Aangezien deze maatregel van toepassing is op leerplichtige leerlingen die huisonderwijs volgen, en dus niet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school, worden deze leerlingen niet begeleid door een centrum voor leerlingenbegeleiding.

⁵ Een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing stelt de gelijkwaardigheid vast van een buitenlands studiebewijs met een Vlaams studiebewijs voor de houder van een buitenlands studiebewijs die op basis van zijn of haar individueel dossier een aanvraag tot erkenningsonderzoek heeft ingediend bij de erkenningsautoriteit (Art. 5 *Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het basisonderwijs en secundair onderwijs, en sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs*)

Daarom kunnen de ouders van deze leerlingen zich bij een centrum van leerlingenbegeleiding **naar keuze** aanmelden voor het verkrijgen van de vrijstelling⁶.

Dit impliceert dat het gekozen CLB misschien niet over (dossier)gegevens beschikt van de betrokken leerling.

c) Procedure

- Ouders **vragen** vrijstelling aan bij het centrum voor leerlingbegeleiding. Het is aan te raden om de ouders te vragen deze aanvraag schriftelijk te doen of de aanvraag zelf te noteren en te laten ondertekenen door de ouders (dit is evenwel geen wettelijke verplichting).
- Na het ontvangen van de aanvraag tot vrijstelling worden de ouders en de leerling uitgenodigd voor een **gesprek**. Zowel de bekwame als de onbekwame leerling worden mee uitgenodigd. Indien er aanwijzingen zijn van een belangenconflict tussen de ouders en de leerling, dan wordt de leerling ook afzonderlijk gehoord (zowel bekwaam als onbekwaam).

Richtlijnen voor het gesprek:

- o Het CLB licht de procedure tot vrijstelling toe.
- o Het CLB brengt de betekenis van het al dan niet behalen van een getuigschrift/diploma op de verdere loopbaan expliciet ter sprake. Indien de leerling geen vrijstelling verkrijgt, worden de basisregels van de examens voor de examencommissie nog eens geduid aan de leerling en de ouders (zie 5.1).
- o In het gesprek wordt ook gevraagd naar de motieven om een vrijstelling aan te vragen en desgevallend naar documenten ter staving van een aanwezige handicap, leerachterstand, leerstoornis,... . De aanwezigheid van een handicap, leerachterstand of –stoornis leidt echter niet automatisch tot een vrijstelling. Het CLB probeert een inschatting te maken van de kansen op het behalen van de eindtermen/leerplandoelen rekening houdend met mogelijke ‘aanpassingen’ bij de examens van de Vlaamse examencommissie.
- o Het CLB probeert een inschatting te maken van de zinvolheid van een nieuwe/hernieuwde inschrijving in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school voor deze leerling na het niet-behalen van een getuigschrift basisonderwijs of eerste graad secundair onderwijs aan de Vlaamse examencommissie.
- o Het CLB gaat na of de leeftijdsvereisten van toepassing zijn en geeft de ouders en leerling meer toelichting indien nodig.
- In het geval van het behalen van het getuigschrift basisonderwijs verdient het aanbeveling het advies in te winnen van een collega vertrouwd met de onderwijsloopbaanbegeleiding van basis- naar secundair onderwijs.
- Het CLB **beslist** over het al dan niet toekennen van de vrijstelling en meldt dit aan de ouders en het Agentschap voor Onderwijsdiensten (zie contactgegevens onder punt 4.3 – c) via het [formulier ‘Melding van de beslissing over de aanvraag van een vrijstelling voor de examens van de Examencommissie’](#).
 - o Deze beslissing moet niet gemotiveerd worden, maar we raden aan de beslissing toe te lichten aan de ouders.
 - o Indien ouders meerdere centra voor leerlingenbegeleiding aanspreken voor het krijgen van een vrijstelling (omdat ze bvb. geen vrijstelling krijgen), geldt de **eerste**

⁶ Artikel 29 CLB-decreet dat stelt dat het centrum zijn bevoegdheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van die leerling behoudt totdat een leerling ingeschreven is in een school, is hier dus niet van toepassing. Het Departement meldt ons namelijk dat het om diverse redenen niet langer opportuun kan zijn voor de ouders om het laatste CLB aan te spreken (te lang geleden, de afstand). De ouders kunnen dus steeds een CLB naar keuze aanspreken.

beslissing op basis van de datum waarop de beslissing opgemaakt werd.
Dit principe wordt aan de ouders en leerling meegedeeld.

d) Hoe registreren in LARS?

Het lijkt ons opportuun om de registratie in LARS van een vrijstelling voor de examencommissie voor te leggen aan de Werkgroep Nomenclatuur, gezien de specificiteit ervan. In tussentijd raden we aan om de tussenkomsten inzake vrijstelling examencommissie als volgt te registreren:

- Onderwerp: *'Thuisonderwijs, tijdelijk onderwijs aan huis, ziekenhuisscholen, gemeenschapsinstellingen'* (2.2.6)
- Beslissing: via functie *'Geformaliseerd advies'* met vermelding van de beslissing (vrijstelling of niet)

6. Controle door onderwijsinspectie

Zoals hierboven reeds vermeld, heeft de onderwijsinspectie de bevoegdheid om te controleren of aan de minimumeisen (zie punt 3) is voldaan. De ouders moeten hun medewerking verlenen aan deze controle.

Om de ouders meer rechtszekerheid te bieden, zullen de criteria op basis waarvan de inspectie de minimumvereisten van het huisonderwijs controleert, opgenomen worden in een besluit van de Vlaamse regering⁷.

Wanneer de ouders de controle niet aanvaarden of wanneer de onderwijsinspectie bij twee opeenvolgende controles vaststelt dat de minimumeisen kennelijk niet worden vervuld, dan moet de leerplichtige ingeschreven worden in een door de gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum of in een school zoals vermeld in punt 2 – 'opmerking'.

Bij **stopzetting van het huisonderwijs** tijdens het lopende schooljaar moeten de ouders een bewijs van inschrijving in een school of centrum bezorgen aan AgODi.

De **hervatting van het huisonderwijs** kan enkel na de voorafgaande toestemming van de onderwijsinspectie. Die toestemming wordt verleend, indien de onderwijsinspectie oordeelt dat de tekortkomingen die bij de controle destijds aanleiding hebben gegeven tot beëindiging van het huisonderwijs, weggewerkt zijn of weggewerkt zullen worden.

Het huisonderwijs kan hervat worden:

- ofwel vanaf de betekening van de toestemming van de inspectie;
- ofwel vanaf de vijfde kalenderdag na het verstrijken van de termijn van 14 dagen waarbinnen de inspectie moet beslissen.

7. Enkele vragen en antwoorden

• Hoe wordt het CLB op de hoogte gebracht van een inschrijving voor huisonderwijs?

Het CLB wordt hier momenteel niet van op de hoogte gebracht. Het Departement Onderwijs verspreidde op 20 november 2013 volgende communicatie naar alle CLB's:

Er zijn situaties mogelijk waarin ouders geen contact opnemen met het CLB om huisonderwijs aan te vragen, het CLB heeft geen kans om bezwaar huisonderwijs te formuleren.

⁷ De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit van het huisonderwijs en gaat na in welke mate aan de vermelde vereisten voldaan wordt. [Hier](#) vind je meer informatie over de huidige werkwijze van de Onderwijsinspectie.

Scholen krijgen van AgODi bericht dat een kind/jongere huisonderwijs volgt. De school krijgt steeds het advies mee dit met het CLB te bespreken.

Indien het CLB niet op de hoogte was van de vraag naar huisonderwijs, niet betrokken was, kan het CLB steeds contact opnemen met het Agentschap voor Onderwijsdiensten en alsnog bezwaar formuleren. Dit kan tot gevolg hebben dat de onderwijsinspectie prioritair een controle huisonderwijs zal doen bij het kind/de jongere.

We vroegen aan het Departement of het mogelijk zou zijn om het CLB steeds rechtstreeks in te lichten over de inschrijving voor huisonderwijs. Men bekijkt dit in overleg met AgODi en zal ons zo snel mogelijk een antwoord bezorgen.

- **Welke opdrachten heeft het CLB naar leerlingen die huisonderwijs volgen?**

Naar leerlingen die huisonderwijs volgen heeft het CLB geen verdere opdrachten. Het CLB dient zodoende geen medische onderzoeken, begeleiding, ... te organiseren naar deze leerlingen.

Artikel 29 CLB-decreet, dat stelt dat het centrum zijn bevoegdheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van die leerling behoudt totdat een leerling ingeschreven is in een school, is hier dus ook niet van toepassing.

- **Wat met leerlingen die nog nooit in een Vlaamse school ingeschreven waren?**

Indien een leerling nooit in een Vlaamse school was ingeschreven, dan is er geen enkel CLB bevoegd. De ouders of leerling kunnen dan hun vraag stellen aan een welbepaald CLB van hun keuze, maar dit CLB is dan in principe niet verplicht om de opdracht ten aanzien van deze leerling te aanvaarden. Het betrokken CLB kan deze opdracht uiteraard wel aanvaarden en kan hier, conform artikel 26 CLB-decreet, desgewenst een vergoeding voor vragen.